

ПОЛЬ ВЕРЛЕН (30.03.1844 – 08.01.1896)

Зміст

Біографія поета	1
Основні твори.....	3
Визначальні риси поезій П.Верлена	3
Джерела	4

Біографія поета

1. Загальні відомості. *Поль Марі Верлен* (1844-1896) – французький поет, зачинатель французького імпресіонізму та символізму.

«*Найперше музика у слові*» — під таким гаслом проходила еволюція поета, котрий утвердив імпресіонізм і водночас був майстром символізму.

У 1891 р. був проголошений «королем поетів».

«*Мета поезії — то Прекрасне, тільки Прекрасне, чисте Прекрасне без жодної домішки Корисності, Правди та Справедливості*».

Життя поета було сповнене злетів і падінь, добропорядного існування і ув'язнення, захоплення Паризькою Комуною і пошуками Бога, радощами богеми й безпритульного злидарювання. Поет постійно шукав себе у суперечностях долі, виливаючи щастя й біль, тугу і самотність у своїх поезіях.

2. Дата та місце народження. *Поль Марі Верлен* народився 30 березня 1844 року в м. Мец

3. Батьки. *Батько* - Ніколя-Огюст Верлен - капітан інженерних військ

Мати - Еліза-Жюлі-Жозеф-Стефані Дее — дочка багатого цукрового фабриканта.

Поль був єдиною дитиною в сім'ї. До появи на світ Верлена його мати тричі народжувала, але всі три рази діти виявлялися мертвонародженими. Не дивно тому, що мати дуже любила і пестила свого єдиного сина і приділяла йому весь свій час. Протягом всього свого життя Верлен залишався улюбленцем матері.

4. Дитинство. Дитинство залишило в пам'яті майбутнього поета тільки нескінченні переїзди з одного містечка в інше. Мандрівне життя скінчилося, коли сім'я переїхала до Парижа, а батько пішов у відставку.

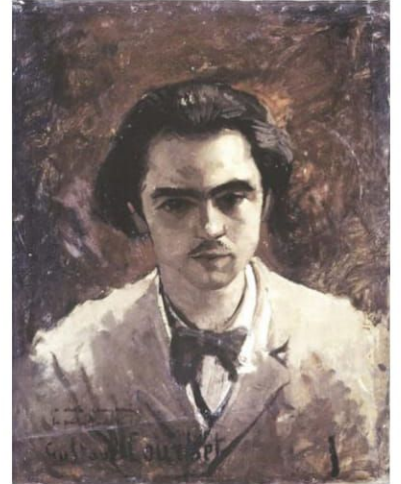
5. Освіта. У 1851 р. Верлен навчався у Парижі, у приватному пансіоні Ландрі. Згодом - у паризькому ліцеї Бонапарта. Уже в ліцеї діти дражнили Поля за зовнішність (у нього було широке плоске обличчя з маленькими очима, майже захованими під густими бровами) і неохайність, а один з учителів якось заявив, що Верлен виглядає, як якийсь злочинець - дегенерат.

У 1862 р. Верлен отримав ступінь бакалавра словесності (з відзнакою по латині) і записався в Школу права, але навчання тривало недовго.

6. Державна служба. У 1864 р. Поль влаштувався дрібним службовцем до страхового товариства, потім до мерії одного з паризьких районів, а згодом до міської ратуші. Державна служба давала заробіток і багато вільного часу для того, щоб він міг відвідувати літературний гурток і займатися поетичною творчістю.

7. Рання звичка до алкоголю. Верлен, зовсім безвільна людина, не пропускав жодної пивної, жодної кав'ярні, а хміль перетворював м'яку нервову людину в забіяку і грубіяна. Поступово, як згадував С. Цвейг, «*абсент вымывает из слабого человека все мягкое, все ласковое, делает его чужим самому себе*». Єдиним пороком свого життя Верлен вважав пристрасть до спиртного. І ця пристрасть виводила його з рівноваги.

8. Перші твори. Верлен почав писати перші вірші ще у шкільні роки. Один із них — «Смерть» — у 1858 р. він надіслав В.Гюго. 1863 р. уперше надруковано його сонет «Пан Прюдом», який свідчив про захоплення групою «Парнас». У другій пол. 60-х рр. приєднався до цього об'єднання.

У 1860-х рр. вийшла перша збірка «Сатурнічні поезії», згодом друга - «Вишукані свята», які відкрили шлях до символізму. Схвальні відгуки на збірки дали А.Франс і В.Гюго, однак широка публіка не зрозуміла вірші П. Верлена. А тому популярність довгий час обминала його.

9. Одруження та сімейне життя. Наприкінці червня 1869 р. Верлен познайомився зі своєю майбутньою дружиною **Матильдою Моте**, втіленням непорочності і невинності. Він побачив у ній святу, рятівницю від усіх своїх бід. Поль покинув пити, залицявся до неї і написав чудові вірші на її честь, які ввійшли до збірки «Добра пісня» (1870).

У 1870 р. розпочалася франко-прусська війна, і щоб запобігти небажаному призову до армії, Поль Верлен швидко одружився, мріючи про сімейний затишок. Однак сподівання на щасливе сімейне життя не виправдались. Байдушний до політики, Верлен підпав під вплив Комуни, до якої і приєднався у 1871р. і брав участь у роботі бюро комунарської преси в революційному уряді. Йому було неспокійно вдома, у батьків своєї дружини. Знервований, він почав пити, став грубим, все частіше наростали конфлікти в сім'ї, молода сім'я будь-якої миті могла розпастися, а дружина чекала дитину.

10. Злий геній – Артюр Рембо. У лютому 1871 р. Поль Верлен одержав листа із маленького провінційного містечка Шарлевіль від тоді ще незнаного 18-річного **А.Рембо** з кількома його віршами. Сила, з якою вони були написані, викликала захоплення, і в листі-відповіді він запросив юнака до Парижа. І Рембо приїхав, не чоловік, як думали Верлен і його друзі, а молодий хлопець з вражаючим демонізмом фізичної сили і сили волі. Познайомившись, вони заприятелювали, і П.Верлен, незважаючи на перевагу у віці, підпав під вплив сильної натури А.Рембо. У ньому він побачив товариша, який наділений духовними перевагами і чоловічою силою, товариша, який окрилив його і відлучив від самого себе: Рембо, велика аморальна особистість, вчив Верлена анархії, вчив ненавидіти літературу, закони, християнське вчення... *«Постепенно Рембо приобретает над старшим другом магическую, демоническую силу, он становится...сатанинским супругом, поработает Верлена, словно женщину, и однажды в 1872 году они вместе уезжают».*

11. У мандрах разом з А.Рембо. У 1872 р., рятуючись від переслідувань за участь у Паризькій Комуні, Верлен покинув домівку, дружину, сина Жоржа Верлена і подався разом із другом у мандри — до Англії, Бельгії. Блукаючи по Європі, обидва поети шукали своє місце в мистецтві. В Англії, ніби школяр із пансіону він втік від Рембо і поспішив у Брюссель, щоб дізнатися від своєї матері, чи погодилася дружина жити знову разом з ним. Але дізнався про погані новини: дружина не бажала більше пов'язувати своє життя з ним. І поет знову відчув себе самотнім, не здатним і кроку зробити до добра чи зла без допомоги, без товариша, без дружини. Він покликав до себе в Брюссель Артюра Рембо. Усе подальше життя Верлена справляє враження трагічного абсурду.

12. В'язниця. 1873 р. у Брюсселі між друзями спалахнула сварка. Верлен стріляв у Рембо й поранив його. За замах на життя Рембо, Верлена було затримано і 8 серпня 1873 року засуджено на 2 роки тюремного ув'язнення. У в'язниці відбулася та глибока метаморфоза Верлена, яка свідчила про те, що він позбавився від внутрішнього неспокою. Перш за все на допомогу прийшла заборона пити. Єдина людина, з ким було дозволено бачитися поету, це священник. Тут він знову повернувся до католицької віри, віри його дитинства. Там же він написав поезії, які увійшли до його збірки «Романси без слів» (1874) - вершину творчості поета, тому що саме з нею пов'язується уявлення про нову, імпресіоністичну поезію Верлена. Кожна поезія — справжня пісня душі, сумна і весела, загадкова і мрійлива. У в'язниці поет дізнався, що дружина подала на розлучення. Коли 16 січня 1875 р. він вийшов з тюрми, ніхто не зустрічав його біля воріт, окрім старенької матері.

13. Після звільнення. Верлен відправляється в Париж, щоб помиритися з дружиною або хоча б відстояти своє право бачитися з сином, але його навіть не пустили на поріг. У розгубленості поет шукає притулку в Картезіанському монастирі. Йому відкривається світло істини. Верлен хоче забути ганебне минуле, почати нове, чисте життя. Релігійні настрої позначилися на збірці «Мудрість» (1881). Вихід цієї книги майже не зацікавив ні читачів, ні літераторів, ні віруючих, і поступово алкоголь знову вимив з творів Верлена всю набожність.

14. Остання бійка з А.Рембо. Відчуваючи самотність, не знаючи, що робити, він знову шукав підтримки з боку А.Рембо, з яким листувався, не дивлячись на все, що трапилося. Старі друзі

зустрічалися в Штутгарті. Та їхня зустріч виявилася останньою: повертаючись додому в нетверезому стані, вони посварились і вчинили бійку. Два найвидатніших поета Франції билися палицями. Рембо вдарив Верлена по голові і залишив скривавленого товариша. Більше вони не бачились.

15. Дружба з Люсьєном Летінуа. У 1875–1877 роках поет живе переважно в Англії, працює вчителем латині та французької мови. Після повернення у Францію поет влаштовується викладачем у католицький коледж в Ретеле. Тут він познайомився з Люсьєном Летінуа та всиновив молодого хлопця.

Верлен не зміг позбутися своєї звички до пияцтва і у 1879 р. змушений знову покинути Францію. Разом з Летінуа він деякий час живе в Лондоні.

У 1880 р. Верлен повернувся з Люсьєном у Францію і купив ферму в Жюнівільї на ім'я батьків Летінуа. Він оселився поруч з ними і займався сільським господарством. Але невдовзі ферму продали через борги і Верлен повертається в Париж. Важким ударом для поета стала смерть Люсьєна Летінуа від тифу (1883). Він присвятив йому 25 віршів у збірці **«Любов»**.

16. Смерть матері. Стара мати знову спробувала врятувати його: у 1885 р. вона купила ділянку землі, щоб розпочати там із сином усамітнене життя, однак Верлен, людина безвольна, продовжував пити в сільських кабачках і напідпитку вчинив свій останній ганебний вчинок — нагрубівнив 75-літній матері, погрожував їй побоями. Суд Вузьє засудив його до місяця ув'язнення *«за грубість та небезпечні погрози»*. Коли цього разу він вийшов із в'язниці, то мати вже його не чекала, вона просто втопилася від свого неспокійного сина. Через рік вона померла.

17. Після смерті матері життя поета пішло шкереберть, він втратив останню підтримку. Верлен живе в Парижі, заводить сумнівні зв'язки з повіями Марі Гамб'є, Філоменою Буде, Ежені Кранц, які повністю його розорили. Єдине, що у нього залишилося, це література.

18. Останні роки. «Король поетів». В останні роки Верлен читає лекції в Англії, Голландії, важко хворіє; пише книги спогадів *«Мої в'язниці»* й *«Мої лікарні»*

На традиційній церемонії обрання *«короля поетів»* (1891), по смерті Леонта де Ліля, найбільше голосів було подано за П.Верлена. Проте визнання прийшло надто пізно: здоров'я письменника похитнулося. Талановитий поет злидарював і майже постійно змушений був перебувати в лікарнях.

19. Смерть та поховання. 8 січня 1896 р. Поль Верлен помер від запалення легень. 10 січня Натовп літераторів і шанувальників його таланту супроводжував труну з тілом поета від церкви Сент-Етьєн дю Мон на цвинтар Батіньоль.

Основні твори

Збірки віршів: «Сатурнічні поезії» (1866), «Друзі» (1867), «Вишукані свята» (1869), «Добра пісня» (1870), «Романси без слів» (1874), «Мудрість» (1880), «Колишнє й недавнє» (1884), «Любов» (1888), «Паралельно» (1889), «Посвяти» (1890)

Проза: «Прокляті поети» (1884), «Мемуари вдівця» (1886), «П'ятнадцять днів у Голландії» (1893), «Спогади» (1895): *«Мої в'язниці»* й *«Мої лікарні»*

Збірка статей «Прокляті поети» (1884) - книга літературно-критичних статей про А. Рембо, С. Малларме, П. Верлена, Т. Корб'єра, В. де Ліль-Адама, М. Дебор-Вальмор, що не були визнані сучасниками.

Визначальні риси поезій П.Верлена

- вірші - “пейзажі душі”,
- живописність, імпресіоністичність
- відтворення відтінків та напівтонів відчуттів;
- музичність;
- не відображення подій, а навіювання певного настрою (сугестія)
- символічність образів (осінь - символ в'янення та згасання життя; вітер - всемогутній фатум, котрий жене беззахисну людину; сутінки - непевність людського буття)

Основні мотиви: розчарування, самотність, печаль, туга, журба, ностальгія за минулим

Новаторство: у структурі, побудові поезії: алітерація, асонансні рими

Джерела

- Гузь О. О.** Майстри французького символізму: Поль Верлен та Артюр Рембо: система уроків [5 уроків] // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2013. - № 6. - С. 2-13.
- Ісаєва О. О.,** Клименко Ж. В., Мельник А.О. Зарубіжна література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти. — К. : УОВЦ «Оріон», 2018.
- Кадоб'янська Н. М.** Зарубіжна література. Рівень стандарту: підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти / Н. М. Кадоб'янська, Л. М. Удовиченко. — Х. : ТОВ «СИЦІЯ», 2018.
- Ковбасенко Ю. І.** Зарубіжна література (рівень стандарту) : підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. — Київ : Літера ЛТД, 2018.
- Ковбасенко Ю. І.** Світова література: Підручн. для 10 кл. загальноосвіт.навч. закладів (академічний рівень, профільний рівень). — К. : Грамота, 2010. — С. 266-273
- Коновалова М. В.** Зарубіжна література. 10 клас. Рівень стандарт і академічний рівень / М. В. Коновалова, О. Г. Куцінко, В. В. Паращич. — Х. : Вид. група «Основа», 2017
- Куцінко О. Г.** Усі уроки зарубіжної літератури. 10 клас. Профільний рівень + рівень стандарту. I семестр : [Текст] / О. Г. Куцінко. — Х. : Вид. група «Основа», 2018
- Міляновська Н. Р.** Зарубіжна література. Профільний рівень: підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти — Тернопіль : Астон, 2018
- Наливайко Д.С.,** Шахова К.О., Волощук Є.В. [та ін.].Світова література: підручн. для 10 класу загальноосвіт. навч. закл.: академіч. рівень, проф. рівень. — К.: Генеза, 2010. — С.193-213
- Ніколенко О. М.** Зарубіжна література (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закл. загальн. серед. освіти / О. М. Ніколенко, О. В. Орлова, Л. Л. Ковальова. — К. : Грамота, 2018
- Паращич В. В.** Зарубіжна література (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закл. загальн. серед. освіти. / В. В. Паращич, Г. Є. Фефілова, М. В. Коновалова. — Харків : Вид-во «Ранок», 2018.
- Паращич В. В.** Усі уроки світової літератури. 10 клас (академічний рівень). — Х. : Вид. група «Основа», 2011
- П.Верлен <http://www.liveinternet.ru/users/3457202/post238372288/>
- Жизнь Поля Верлена <http://www.liveinternet.ru/users/4000579/post319114521/>
- Paul Verlaine <http://www.liveinternet.ru/users/1150469/rubric/692969/>
- Пьер Птифис Поль Верлен <http://www.rulit.me/books/pol-verlen-read-294285-1.html>
- Поль Верлен: біографія <http://www.cs-ufo.com/ua/22011>
- Yulia Mazur Поль Верлен <https://prezi.com/ni30ngprpzs/presentation/>